„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ" АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2012 година

гр. Варна

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран счетоводен баланс	3
Консолидиран отчет за приходите и разходите	5
Консолидиран отчет за собствения капитал	7
Консолидиран отчет за паричните потоци	8
Приложение към консолидирания финансов отчет	9

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До АКЦИОНЕРИТЕ
на „ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ" АД
гр. Варна

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на „ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ" АД (Дружеството) и неговото дъщерно дружество към 31 декември 2012 година, включващ консолидиран счетоводен баланс към 31 декември 2012 година, консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща тогава, както и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет, в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидиран финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидираният финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидираният финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Дружеството, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на

системата за вътрешен контрол на Дружеството. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение консолидираният финансов отчет представя достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на „ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ" АД и неговото дъщерно дружество към 31 декември 2012 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия.

Доклад по други правни и регулаторни изисквания

Годишен консолидиран доклад за дейността съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството

В съответствие с изискванията на Закона за счетоводството (чл. 38, ал. 4), се запознахме с годишния консолидиран доклад на ръководството за дейността на „ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ" АД за 2012 година. Този доклад не представлява част от годишния консолидиран финансов отчет на Дружеството за същия период. Отговорността за изготвянето на този годишен консолидиран доклад за дейността се носи от ръководството на Дружеството. Историческата финансова информация, представена в консолидирания доклад за дейността за 2012 година съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в консолидирания финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2012 година, изготвен в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия.

Жечка Димитрова Симеонова
Регистриран одитор

0249 Жечка Симеонова Регистриран одитор

26 юни 2013 година

ул. „Топола" № 15
гр. Варна

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
към 31.12.2012 година

АКТИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Сума (в хил. лв.) Предходна година
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			
I. Нематериални активи			
1. Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и		14	8
2. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане			111
Общо за група I:	4.1	14	119
II. Дълготрайни материални активи			
1. Земи и сгради, в т.ч.:		9032	9410
- земи		6473	6594
- сгради		2559	2816
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		10311	10436
3. Съоръжения и други		7403	4824
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане		2483	2823
Общо за група II:	4.1	29229	27493
III. Дългосрочни финансови активи			
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	4.2	712	427
2. Финансови активи, обявени за продажба	4.2	15	15
3. Инвестиционни имоти	4.3	987	483
Общо за група III:		1714	925
IV. Отсрочени данъци	10	186	107
Общо за раздел А:		31143	28644
Б. Текущи (краткотрайни) активи			
I. Материални запаси			
1. Суровини и материали		2208	1911
2. Незавършено производство		1624	2090
3. Продукция и стоки, в т.ч.:		4682	5559
- продукция		4474	5403
- стоки		208	156

ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Сума (в хил. лв.) Предходна година
А. Собствен капитал			
I. Записан капитал		91	91
II. Резерв от последващи оценки		42	55
III. Резерви			
1. Законови резерви		9	9
2. Други резерви		23908	22032
Общо за група III:		23917	22041
IV. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		549	476
- неразпределена печалба		549	476
Общо за група IV:		549	476
V. Текуща печалба (загуба)		617	1666
VI. Собствен капитал, непринадлежащ на групата		284	330
Общо за раздел А:	9	25500	24659
Б. Провизии и сходни задължения			
1. Провизии за пенсии и други подобни задължения	12.1	147	135
2. Провизии за данъци, в т.ч.:	10	804	779
- отсрочени данъци		804	779
3. Други провизии и сходни задължения	12.2	226	228
Общо за раздел Б:		1177	1142
В. Задължения			
1. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:		14787	11183
до 1 година		9504	5368
над 1 година		5283	5815
2. Получени аванси, в т.ч.:		2137	2737
до 1 година		2137	2737
3. Задължения към доставчици, в т.ч.:		5923	10356
до 1 година		5923	10356

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
към 31.12.2012 година
(продължение)

АКТИВ ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прило жение	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Предходна година	РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	прилож ение	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Предходна година
4. Предоставени аванси		73	23	4. Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:		646	336
Общо за група I:	5	8587	9583	до 1 година		646	336
II. Вземания				5. Други задължения, в т.ч.		905	1263
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:		9131	10289	до 1 година		905	1263
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия		1300	675	- към персонала, в т.ч.:		382	536
3. Други вземания		792	925	до 1 година		382	536
Общо за група II:	6	11223	11889	- осигурителни задължения, в т.ч.:		122	161
IV. Парични средства, в т.ч:		241	1062	до 1 година		122	161
- в брой		84	159	- данъчни задължения, в т.ч.:		105	124
- в безсрочни сметки (депозити)		157	903	до 1 година		105	124
Общо за група IV:	7	241	1062	Общо за раздел В, в т.ч.:	11	24398	25875
Общо за раздел Б:		20051	22534	до 1 година		19115	20060
В. Разходи за бъдещи периоди	8	390	498	над 1 година		5283	5815
				Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	13	509	
				- финансирания		509	
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		51584	51676	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		51584	51676

17 май 2013 г.

Ръководител: Регистриран одитор:
/инж. Росен Колелиев/

0249 Жечка Симеонова Регистриран одитор
26 юни 2013г.

Съставител:
/Снежана Калова/

Приложението, представено на страници от 9 до 56, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2012 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство		1562		1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	14	29353	42861
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	16	21096	29839	а) продукция		455	37148
а) суровини и материали		12494	20709	б) стоки		2561	4410
б) външни услуги		8602	9130	в) услуги		25723	577
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	17	4445	5168	г) наеми		614	726
а) разходи за възнаграждения		3725	4380	2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство			1563
б) разходи за осигуровки		720	788	3. Разходи за придобиване на активи по стопански начин	15	1478	572
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		3239	2203	4. Други приходи, в т.ч.:	15	4817	1546
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	4.1	2455	2174	- приходи от финансирания		4	
- разходи за амортизация		2436	2174	Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4)		35648	46542
- разходи от обезценка		19		5. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:		57	41
б) разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	6.2	784	29	а) положителни разлики от промяна на валутни курсове		1	
5. Други разходи, в т.ч.:	16	3816	6776	Общо финансови приходи	18	57	41
а) балансова стойност на продадените активи		2807	5196	6. Дял от печалбата на асоциирани и смесени предприятия	4.2	40	15
б) провизии		76	119				
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		34158	43986				

Приложението, представено на страници от 9 до 56, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2012 година
(продължение)

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жени е	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прил ожен ие	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:		4	4				
- отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		4	4				
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч:		854	728				
а) разходи, свързани с предприятия от група		41					
Общо финансови разходи (6 + 7)	18	858	732				
8. Печалба от обичайна дейност		689	1865				
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)		35016	44718	Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)		35745	46598
9. Счетоводна печалба (общо приходи—общо разходи)		729	1880				
10. Разходи за данъци от печалбата	19	80	204				
11. Печалба (9—10)		649	1676				
12. Печалба за групата		617	1666				
13. Печалба, непринадлежаща на групата		32	10				
Всичко (Общо разходи + 10 + 12 + 13)		35745	46598	Всичко (Общо приходи)		35745	46598

17 май 2013 г.

Ръководител:
/инж. Росен Колелиев/

Регистриран одитор:
0249 Жечка Симеонова
Регистриран одитор
26 юни 2013 г.

Съставител:
/Снежана Калова/

Приложението, представено на страници от 9 до 56, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК : 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2012 година

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Собствен капитал, непринадлежащ на групата	Общо собствен капитал
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба			
1. Салдо в началото на отчетния период	91		55	9			22032	476		1666	330	24659
2. Финансов резултат за текущия период										617	32	649
3. Разпределения на печалба							1631	35		(1666)	(67)	(67)
- за дивиденти											(67)	(67)
4. Други изменения в собствения капитал			(13)				245	38			(11)	259
5. Салдо към края на отчетния период	91		42	9			23908	549		617	284	25500

17 май 2013 г.

Ръководител:
/инж. Росен Колелиев/

Регистриран одитор:
0249 Жечка Симеонова
Регистриран одитор
26 юни 2013 г.

Съставител:
/Снежана Калова/

Приложението, представено на страници от 9 до 56, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2012 година

(хил.лв.)

Наименование на паричните потоци	текущ период			предходен период		
	постъп-ления	плаща-ния	нетен поток	постъп-ления	плаща-ния	нетен поток
а	1	2	3	4	5	6
А. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	36857	32881	3976	43443	31131	12312
2. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		4967	(4967)		5361	(5361)
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни	33	60	(27)		133	(133)
4. Парични потоци по положителни и отрицателни курсови разлики		4	(4)		4	(4)
5. Платени и възстановени данъци върху печалбата		139	(139)		58	(58)
6. Други парични потоци от основна дейност	9	558	(549)	37	1334	(1297)
Всичко парични потоци от основна дейност	36899	38609	(1710)	43480	38021	5459
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност						
1. Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	759	2516	(1757)	98	3946	(3848)
2. Парични потоци, свързани с финансови активи				2		2
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни	98		98	64		64
4. Други парични потоци от инвестиционна дейност	370	846	(476)	74	49	25
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност	1227	3362	(2135)	238	3995	(3757)
В. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с получени заеми	5853	930	4923	2791	2977	(186)
2.Парични потоци от лихви,комисионни,дивиденти и		620	(620)		610	(610)
3. Плащания на задължения по лизингови договори		1286	(1286)		1572	(1572)
Всичко парични потоци от финансова дейност	5853	2836	3017	2791	5159	(2368)
Г. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА (А+Б+В)	43979	44807	(828)	46509	47175	(666)
Д. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА			1069			1735
Е. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА			241			1069

17 май 2013 г.

Ръководител:
/инж. Росен Колелиев/

Регистриран одитор:
0249 Жечка Симеонова
Регистриран одитор
26 юни 2013 г.

Съставител:
/Снежана Калова/

Приложението, представено на страници от 9 до 56, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Учредяване и регистрация

"Пътища и пътни съоръжения" АД гр. Варна е регистрирано по фирмено дело № 3877/1998 г. на Варненски окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление: България, гр. Варна, ул. "Д-р Пюскюлиев" № 3.

1.1 Собственост и управление

Участието в акционерния капитал в "Пътища и пътни съоръжения" АД към 31.12.2012 г. е разпределено както следва:

Акционери	Участие в капитал - %
Физически лица	100

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав:

инж. Росен Иванов Колелиев – Председател на Съвета на директорите
инж.Иван Росенов Колелиев – Член на Съвета на директорите
инж.Тома Росенов Колелиев - Член на Съвета на директорите

Дружеството се представлява от Изпълнителен директор – инж. Росен Иванов Колелиев.

1.2 Структура на Групата

Консолидираният финансов отчет на "Пътища и пътни съоръжения" АД включва:

Наименование на дружеството	**Текущ период**		**Предходен период**	
	Участие %	хил.лв	Участие %	хил.лв.
„Пътища и мостове" ЕООД	100	7385	100	7385
„Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД			100	1225
„Пътно поддържане Велико Търново - Инмат" ЕООД			100	5
„Промишлено и гражданско строителство" ООД	60	3	60	3
ДЗЗД „Етър"	60		60	
Общо		**7388**		**8618**

Към 31.12.2012 г. „Промишлено и гражданско строителство" ООД е дъщерно дружество на „Пътища и мостове" ЕООД. „Пътища и мостове" ЕООД не съставя консолидиран финансов отчет, тъй като е 100 % собственост на „Пътища и пътни съоръжения" АД.

„Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД е дъщерно дружество на „Пътища и мостове" ЕООД до 20.12.2012 г., когато в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е

вписана промяна в собствеността на „Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД, съгласно която „Пътища и мостове" ЕООД продава 80 % от участието си.

„Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД е едноличен собтсвеник на капитала на „Пътно поддържане Велико Търново – Инмат" ЕООД.

1.3 Предмет на дейност на дружествата от групата

Предметът на дейност на дружествата от Групата е строителство, реконструкция, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях, проектна, инженерингова и търговска дейност, производство на инертни материали, производство на бетон и вибропресовани цветни и сиви бетонови изделия, услуги с всички видове строителна и друга техника, превоз на материали.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- "Пътища и мостове" ЕООД, гр Варна - строителство, реконструкция, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях, проектна, инженерингова и търговска дейност, производство на инертни материали, производство на бетон и вибропресовани цветни и сиви бетонови изделия, услуги с всички видове строителна и друга техника, превоз на материали.
- „Промишлено и гражданско строителство" ООД – строителство, реконструкция и ремонт на жилищни и промишлени обекти и съоръжения – изпълнение на строежи от първа група – от втора до пета категория по Закона за устройство на територията.
- Сдружение „Етър" ДЗЗД- строителство на пътища.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е консолидиран за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2012 и 2011 г.

2. Финансово управление на риска

Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: ценови риск (включващ валутен риск, лихвен риск и пазарен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Ръководството следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Ценови риск

Риск, произтичащ от колебанията в цената на финансов инструмент, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде :

Валутен риск

Групата работи в България и тъй като българският лев е ефективно фиксиран към еврото, то е изложено на валутен риск, произтичащ от получени заеми и покупки или продажби, деноминирани във валути, различни от лева и евро. Валутните рискове са наблюдавани внимателно, с цел осигуряването на ефективно управление на риска.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута, са представени както следва:

	Текущ период хил. лв.				Предходен период хил. лв.			
	Лева	Евро	Щатски долари	Общо	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Финансови активи, обявени за продажба	15			15	15			15
Кредити и вземания	11680			11680	12310	10		12320
Парични средства	232	7	2	241	1040	14	8	1062
Общо финансови активи	11927	7	2	11936	13365	24	8	13397
Банкови заеми	1177	11326		12503	16	7749		7765
Други заеми и задължения	7681	3511	37	11229	13103	4059		17162
Общо финансови пасиви	8858	14837	37	23732	13119	11808		24927

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Следните значими валутни курсове са приложими към 31 декември:

	Текущ период	Предходен период
USD	1.4836	1.51158

Лихвен риск

Лихвеният риск възниква от получените дългосрочни заеми и сключените договори за лизинг. Заемите с плаващи лихвени проценти излагат Групата на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Политиката е да се сключват договори за заем при лихвен процент, фиксиран към EURIBOR или SOFIBOR, и експозициите се следят регулярно.

(хил.лв.)

Текущ период	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Финансови активи, обявени за продажба	15			15
Кредити и вземания	11089		591	11680
Парични средства и парични еквиваленти	75	119	38	232
Общо финансови активи	11179	119	629	11927
Банкови заеми	7	12496		12503
Други заеми и задължения	8761	2284	184	11229
Общо финансови пасиви	8768	14780	184	23732

(хил.лв.)

Предходен период	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Финансови активи, обявени за продажба	15			15
Кредити и вземания	8621	3418	281	12320
Парични средства и парични еквиваленти	159	143	760	1062
Общо финансови активи	8795	3561	1041	13397
Банкови заеми		7765		7765
Други заеми и задължения	13463	3418	281	17162
Общо финансови пасиви	13463	11183	281	24927

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът от промяна на пазарните цени, както и лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Групата или стойността на нейните инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Групата е изложена на риск в резултат на евентуалното нарастване на доставните цени на суровините и материалите.

Кредитен риск

В Групата няма значителна концентрация на кредитен риск. Групата има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите на продукция и услуги на едро се извършват на клиенти с подходяща кредитна история. Продажби на клиенти на дребно се извършват в брой.

Към 31 декември максималната кредитна експозиция на дружеството е както следва:

(хил.лв.)

	Текущ период	Предходен период
Финансови активи, обявени за продажба	15	15
Кредити и вземания	11680	12320
Парични средства	241	1062
Общо	**11 936**	**13 397**

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността да не се погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността да се погаси в пълен размер финансов пасив, но на по – късна дата от уговорената. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който да гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения.

3. Основни положения от счетоводната политика на групата

3.1. База за изготвяне на финансовия отчет на групата

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, приложими към 31.12.2012 година.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите представени в този консолидиран финансов отчет.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Спазено е основното предположение за действащо предприятие, което предполага, че Групата ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

3.2. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Групата води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България.

Всички данни за 2012 и за 2011 година са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в хил.лв.

3.3. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на паричните позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни финансови отчети, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR).

Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

3.3. Приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на финансовия отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

3.4. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Групата не е променяла счетоводната си политика през финансовата 2012 г.

Сравнителните данни представени в настоящия консолидиран финансов отчет са за предходния отчетен период – 2011 г.

3.5 Консолидация

Дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия са всички предприятия, в които Групата притежава повече от половина от акциите с право на глас, и върху чиято дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

Дъщерните дружества са консолидирани от датата, на която ефективно е започнало упражняването на контрол. Консолидацията се преустановена при загуба на ефективен контрол върху дъщерното предприятие.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издадените капиталови инструменти, поетите пасиви към датата на придобиване плюс разходите, директно свързани с придобиването.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби са също елиминирани, освен ако съответната стопанска операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Асоциирани предприятия

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата притежава между 20 % и 50 % от акциите с право на глас, или упражнява значително влияние, а не контрол. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

Съвместно контролирани предприятия

Инвестициите в съвместно контролирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал.

3.6. Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

а) имат натурално – веществена форма;

б) се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем , за административни или за други цели;

в) се очаква да бъдат използвани за повече от един отчетен период;

г) стойността на актива е надеждно изчислена;

д) предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

При придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Последващите разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване, дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 16 Дълготрайни материални активи/.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен материален актив се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните материални активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни материални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Когато възстановима стойност на актива спадне под балансова му стойност, дружеството отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна цена на актива и неговата стойност в употреба.

В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

При обезценка на дълготраен материален актив, за които е създаден резерв от

последваща оценка, загубата от обезценката се отразява в намаление на този резерв. Ако загубата от обезценка е по – голяма от създадения резерв, превишението се отразява като текущ разход за дейността.

Възстановяване на загуба от обезценка не се допуска, когато загубата от обезценка през предходни периоди е отразена в намаление на резерва от последваща оценка. Възстановяване на загуба от обезценка се допуска, само когато загубата от обезценка през предходни периоди е отчетена като текущ разход.

3.7. Дълготрайни нематериални активи

Като дълготрайни нематериални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от Групата, които:

а) нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция;

б) са със съществено значение при употребата им;

в) от използването им се очаква икономически изгоди, доказани с:

- наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди;
- възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му;
- ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

При придобиване дълготрайните нематериални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Разходи, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив.

Разходи, направени за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването им.

След първоначалното признаване, дълготрайните нематериални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 38 Нематериални активи/.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен нематериален актив се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните нематериални активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква Групата отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период Групата проверява временно изведените от употреба дълготрайни нематериални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните нематериални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за дълготрайни материални активи.

3.8. Амортизационна политика

Амортизациите на дълготрайните материални активи се начисляват като се прилага линеен метод. Усреднения полезен живот по групи активи за текущия и предходния период е както следва:

Сгради	25 години
Съоръжения	25 години
Машини и оборудване	10 години
Автомобили	10 години
Офис обзавеждане	7 години

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните дълготрайни активи.

Срок на годност

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонение спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Степента на значимост на размера на остатъчната стойност за амортизируемите активи се определя при над 10 % от отчетната стойност за всеки актив.

3.9. Инвестиции

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията .

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойнот е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата .

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като държани за търгуване се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка за финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

3.10. Инвестиционни имоти

Групата класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като дълготрайни материални активи по реда на СС 16 "Дълготрайни материални активи".

- Имоти за продажба – отчитат се като материални запаси по реда на СС 2 „Стоково – материални запаси", в случай на незавършено производство по реда на СС 11 „Договори за строителство";

- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на СС 40 "Отчитане на инвестиционните имоти".

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Като инвестиционен имот се отчита имот (земя, сграда или части от сграда, или и двете), държан с цел получаване на приходи от наем или увеличаване на стойността на капитала, или и за двете. Не се отчитат като инвестиционни имоти, имоти, които се използват за:

- производството на продукция или оказване на услуги;
- доставката на материали, стоки или услуги;
- административни цели;
- имоти, използвани от персонала;
- продажба в рамките на икономическата дейност на Групата.

Когато имот включва част, предназначена за получаване на приходи от наем и част, предназначена за ползване в дейността се преценява дали тези части с различно предназначение могат да се отчитат поотделно. Ако съществува такава възможност те се класифицират поотделно. В противен случай ръководството на Групата преценява дали частта, която се използва за дейността е незначителна спрямо целия имот, за да се класифицира като инвестиционен или за ползване в дейността.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. Последващото им оценяване се извършва по модела на "цена на придобиване", в съответствие със СС 16 "Дълготрайни материални активи", съгласно СС 40 "Отчитане на инвестиционните имоти".

Последващите разходи, свързани с инвестиционен имот, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

3.11. Лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Оперативен лизинг

Лизингови договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг.

Плащанията по оперативните лизинги при наемодателя се признават като приход в отчета за приходите и разходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Наемателят признава като разходи за външни услуги начислените наемни вноски в отчета за приходите и разходите.

Финансов лизинг

Лизингови договори, при които наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг.

Наемателят отчита като задължение общата сума, определена в договора, която включва справедливата стойност на наетия актив или стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по – ниски, и бъдещите лихвени плащания.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС 17 „Лизинг".

3.12. Материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които са в процеса на производство.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на метода средно претеглена стойност.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност.

Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

При продажба на материални запаси балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като

например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от дружествата собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

3.13. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Вземанията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година са оценяват по заключителен курс на БНБ.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

3.14. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности – пари в брой и в безсрочни депозити;
- парични еквиваленти – краткосрочни, високоликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в консолидирания отчет за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност (20%);

- лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност;
- изплатените дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти, като постъпления от инвестиционна дейност;
- краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.

3.15. Собствен капитал

3.15.1. Капитал

Капиталът на дружеството-майка е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капиталът на дружеството-майка е разпределен в 91 075 броя поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка една и е напълно внесен.

3.15.2 Резерви

Законови резерви

Като общи резерви в баланса на дружеството се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Дружеството е длъжно да формира фонд „Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета част от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването и;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години.

Други резерви

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

3.15.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в счетоводния баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

Печалбата или загубата за отчетния период включва:

- печалбата или загубата от обичайната дейност и
- извънредните статии.

Естеството и размерът на всяка извънредна статия се оповестява допълнително.

Извънредните статии текущо се отчитат като извънредни приходи и извънредни разходи.

Като извънредни статии се представят:

- балансовата стойност на принудително отчуждените активи;
- балансовата стойност на отписаните активи и пасиви вследствие на природни и други бедствия, както и сумата на получените застрахователни обезщетения.

3.16. Задължения

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Получените заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заема.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.17 Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят във финансовия отчет по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

3.18 Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство Групата дължи корпоративен данък за 2012 година при ставка 10 %. За 2013 година ставката е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляеми временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички

облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

3.19 Финансови активи и пасиви

Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи като „заеми (кредити) и вземания", „финансови активи, обявени за продажба" и „финансови активи държани за търгуване". Класификацията е в зависимост от същността и целите /предназначението/ на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално признаване на финансовия актив, Групата ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от консолидирания счетоводен баланс на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания счетоводен баланс, но признава също и обезпечено задължение /заем/ за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в консолидирания счетоводен баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В края на отчетния период Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови актии, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията .

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се

търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Групата признава финансовия пасив в своя консолидиран счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване на финансовите пасиви, Групата ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване Групата оценява заемите (кредитите) по амортизируема стойност.

3.20 Приходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение.

Приходите се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на Българската народна банка към датата на начисляването им.

Приходите се признават, когато:

- е вероятно Групата да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
- приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Приходи от продажби на продукция и стоки се признават в момента, когато съществените рискове и собственост се прехвърлят към купувача, няма продължаващо участие в управлението на стоките, получаването на възнаграждението е вероятно, дружеството има икономическа изгода от продажбата, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходи от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на баланса, при условия че резултатът от сделката може да бъде надеждно оценен.

Приходи от наеми от инвестиционни имоти се признават за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

Приходи от дивиденти се признават, когато се установи правото на тяхното получаване

Приходи от лихви се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор.

Към приходите от обичайна дейност за дружеството се отнасят и финансовите приходи.

Групата е приело счетоводна политика да отчита като извънредни приходите получени в резултат на събития или операции, които са ясно разграничими от обичайната дейност на Групата, поради което не се очаква те да се повтарят често или постоянно.

3.21. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

Групата е приела счетоводна политика да отчита като извънредни разходите получени в резултат на събития или операции, които са ясно разграничими от обичайната дейност на Групата, поради което не се очаква те да се повтарят често или постоянно.

3.22. Разходи за бъдещи периоди

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди.

3.23. Приходи за бъдещи периоди

Възникналите приходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като приходи за бъдещи периоди.

3.24. Договори за строителство

Част от приходите на Групата са от строителна дейност. Предприятието приема, че резултатът от договорите за строителство може да бъде предвиден надеждно.

Съгласно СС 11 - Договори за строителство приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на приключване на баланса.

Договорите за строителство, сключени от Групата, са основно договори на база твърда цена. Няма договори, които обхващат няколко актива. Строителството на всеки актив се третира като отделен договор за строителство, съгласно СС 11 - Договори за строителство. Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода "дял на завършено строителство". Приходите по договора съответстват на дела на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване

на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа, съгласно подписан Протокол образец 19.

В случаите са направени разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности по договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

Групата начислява провизии за поети задължения по договори за строителство, разходите за които се посочват в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажименти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

3.25 Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство Групата е задължена да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения с работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действуващото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест", фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социално осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване

на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудовия договор.

3.26. Правителствени дарения и правителствени помощи

Правителствените дарения се отчитат като финансиране (освен ако в закон е определен друг ред за отчитане), което се признава като текущ приход, както следва за:

- дарения, свързани с амортизируеми активи – пропорционално на начислените за текущия период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението;
- дарения, свързани с неамортизируеми активи – през периода, през който са отчетени разходите за изпълнение на условията по даренията; когато се даряват неамортизируеми активи, дарението се отчита като приход на определена база, свързана с условията на дарението, като срокът за признаване на приходите не може да бъде по – дълъг от 20 години;
- дарения, свързани с преотстъпени данъци - през периода, през който са отчетени разходите за изпълнение на условията по преотстъпването на данъците.

Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв.

3.27. Значими счетоводни приблизителни оценка и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като разходи от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока

несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 Финансови инструменти и СС 36 Обезценка на активи регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36 Обезценка на активи, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, Групата отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Финансови актии, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията .

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови актии, държани за търгуване

Финансовите активи, държани за търгуване се отчитат в следващите отчетни периоди по справедлива стойност. Реализираните и нереализираните печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на финансови активи, държани за търгуване се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите за периода, през който са възникнали.

Финансовите активи, държани за търгуване, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Провизии

Провизия се признава в консолидирания счетоводен баланс и като текущ разход, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която и била използвана за приблизителната стойност преди това.

3.28. Дивиденти

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към собствениците в периода, в който възникне правото му да ги получи.

3.29. Свързани лица

Като свързани лица се отчитат акционерите; членовете на управителни органи и предприятията, в които те упражняват контрол или значително влияние; предприятията, в които се упражнява контролно или значително влияние, както и тези, които упражняват контролно или значително влияние върху Групата.

Ценовата политика при реализация на стоки и/или услуги на свързани лица не се различава от тази прилагана по отношение на сделки с несвързани лица.

3.30. Коригиране на грешки

Групата приема, че грешки над 1.5 % от приходите от продажби са съществени за вярното представяне на имущественото и финансово състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителен подход, регламентиран в СС - 8 Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за

приходите и разходите за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

3.31. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството-майка за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата на консолидирания финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на консолидирания финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет, Групата актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на консолидирания финансов отчет дивиденти не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

3.32. Консолидиран отчет за паричния поток

Групата отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричнити потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база само когато отразяват по-скоро дейността на клиента, отколкото дейността на предприятието, като например наеми, събирани от името и плащани на собствениците на имотите, както и в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци /ОПП/:

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност /20 %/.
- Паричните потоци от лихви, дивиденти и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Платените дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти като постъпления от инвестиционна дейност.
- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на СС 21.
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.

- По отношение на лизинговите договори – Постъпленията по договори с предмет активи /услуги/, произвеждани от предприятието лизингодател, се представят като парични потоци от основна дейност. Във всички останали случаи постъпленията се представят като парични потоци от инвестиционна дейност. Плащанията по лизинговите договори, независимо от дейността на предприятието лизингополучател, се представят като парични потоци от финансова дейност.
- Паричните потоци, отнасящи се към извънредните статии, се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от всеки конкретен случай.
- Паричните потоци, произтичащи от данъци от печалбата, се представят отделно в основната дейност, освен ако могат да бъдат конкретно определени като произтичащи от инвестиционна или финансова дейност.
- Паричните потоци, произтичащи от участия в дъщерни, асоциирани или смесени предприятия се представят в зависимост от използвания метод.
- Съвместно контролираните предприятия изготвят самостоятелен ОПП. Участниците в съвместно контролирани дейности и активи представят в своите ОПП и дяловете си в паричните потоци, свързани с тях.
- Независимо от заеманата страна в бизнескомбинации, съвкупните парични потоци, произтичащи от придобиване, се представят отделно и се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност. Съвкупните парични потоци от придобивания се определят, като изплатените или получените парични средства се коригират със сумата на паричните средства в придобитото или продаденото предприятие.

При изготвянето на консолидирания отчет за паричния поток, Групата съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

б) могат да се добавят нови статии или да се променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;

в) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

3.33. Консолидиран отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчета да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

4. Нетекущи (дълготрайни) активи

Консолидирана справка за нетекущите (дълготрайните) активи
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
към 31.12.2012 г.

(хил.лв)

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи				Последваща оценка		Преценена стойност	Амортизации				Последваща оценка		Преоценена амортизация в края на периода (11+12-13)	Балансова стойност в края на периода (7-14)
	в началото на периода	на постъпили през периода	на излезли през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаление	(4+5-6)	в началото на периода	начислена през периода	отписана през периода	в края на периода (8+9-10)	увеличение	намаление		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Дълготрайни нематериални активи															
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	15	12		27			27	7	6		13			13	14
2. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане	111	39	150												
Обща за група I:	126	51	150	27			27	7	6		13			13	14
II. Дълготрайни материални активи															
1. Земи и сгради в т. ч.	10159	419	971	9607			9607	749	131	305	575			575	9032
- земи	6594	97	218	6473			6473								6473
- сгради	3565	322	753	3134			3134	749	131	305	575			575	2559
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	17745	1325	479	18591		19	18572	7309	1445	493	8261			8261	10311
3. Съоръжения и други	8427	3656	555	11528			11528	3603	807	285	4125			4125	7403
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	2823	5241	5581	2483			2483								2483
Обща за група II:	39154	10641	7586	42209		19	42190	11661	2383	1083	12961			12961	29229
III. Дългосрочни финансови активи															
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	427	285		712			712								712
2. Финансови активи, обявени за продажба	15			15			15								15
3. Инвестиционни имоти	530	551		1081			1081	47	47		94			94	987
Обща за група III:	972	836		1808			1808	47	47		94			94	1714
IV. Отсрочени данъци	107	84	5	186			186								186
Общо нетекущи (дълготрайни) активи	40359	11612	7741	44230		19	44211	11715	2436	1083	13068			13068	31143

4.1 Дълготрайни материални и нематериални активи

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните активи	Средна норма на полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи:		
Сгради	25	25
Съоръжения	25	25
Машини и оборудване	10	10
Транспортни средства	10	10
Други дълготрайни материални активи	до 7	до 7
Дълготрайни нематериални активи:		
Програмни продукти	2	2
Други нематериални активи	от 3 до 7	от 3 до 7

През 2012 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Има ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи, заложени като обезпечения по договор за финансови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	1255	1112
Машини и оборудване	5479	2384
Транспортни средства	38	53
Земя	2712	153

В състава на дълготрайните активи е включена нетната балансова стойност на следните активи, получени по договори за финансов лизинг:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Машини и оборудване	3,558	3,262
Транспортни средства	1,597	361

През отчетният период Групата е ползвала следните активи, които са чужда собственост: машини, оборудване и транспортни средства.

Групата е предоставила за използване под наем следните активи:

Група активи	Текущ период		Предходен период	
	Отчетна стойност	Балансова стойност	Отчетна стойност	Балансова стойност
Машини и оборудване	400	382	18	9

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на групата е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи, в т.ч.:	*3 338*	*3 161*
Сгради	13	13
Машини и оборудване	2802	2678
Транспортни средства	307	265
Стопански инвентар	151	136
Компютри и софтуер	54	69
Трайни насаждения	11	
Дълготрайни нематериални активи, в т.ч.:	*11*	*1*
Програмни продукти	1	1
Други	10	

Сума на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни активи, включително размера на авансовите плащания:

Сума на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни материални активи	Текущ период		Предходен период	
	Обща стойност	Авансови плащания	Обща стойност	Авансови плащания
Земи				
Сгради	1660		1805	145
Съоръжения	576	484	561	467
Машини и оборудване	241		90	38
Транспортни средства	6	6	513	
Други			11	11
Общо	**2483**	**490**	**2969**	**661**

Преглед за обезценка

През 2012 г. е обезценена машина на дружеството, която е временно изведена от употреба. Движението на обезценката е както следва:

	2012 BGN`000	2011 BGN`000
Обезценка в началото на годината		
Признати / реинтегрирани обезценки на вземания през периода		
Начислена обезценка през периода	19	
Обезценка в края на периода	**19**	

През отчетният период Групата е ползвала следните активи, които са чужда собственост: машини, оборудване и транспортни средства.

Балансовата стойност на временно изведените от употреба (консервирани) дълготрайни материални активи е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Машини и оборудване	113	
Обезценка на машини и оборудване	(19)	
Машини и оборудване - балансова стойност след обезценка	94	

4.2 Инвестиции

Участията на Групата в асоциирани предприятия са както следва:

Наименование на дружеството	**Участие в капитала %**	**Текущ период хил.лв.**	**Участие в капитала %**	**Предходен период хил.лв.**
„Пътни Строежи-Варна" АД	33.33	17	33.33	17
„Пътища и мостове - Про" ООД	23.96	413	23.96	402
ДЗЗД „Североизток груп"	33.33	29	33.33	
ДЗЗД „Пътища Хитрино"	25.00		25.00	
„Добрич 2011" ООД			20.00	2
„Пътно поддържане – Велико Търново" ООД	20.00	245		
Общо		**704**		**427**

Участията на Групата в съвместни предприятия са както следва:

Наименование на дружеството	Участие в капитала %	Текущ период хил. лв.	Участие в капитала %	Предходен период хил. лв.
„БРЛ" ООД	50.00	6	50.00	6
ДЗЗД „Хелиос ПМ"	50.00	2	50.00	
Общо		**8**		**6**

	Текущ период	Предходен период
Салдо на 1 януари	**427**	**414**
Дял в печалбата (загубата) на асоциираните предприятия за текущата година	40	15
Освобождаване от асоциирани предприятия		(2)
Салдо към 31 декември	**467**	**427**

За инвестициите в асоциирани предприятия се прилага метода на собствения капитал.

В консолидирания счетоводен баланс като финансови активи, обявени за продажба са посочени следните участия:

	Седалище	Текуща година		Предходна година	
		хил.лв.	%	хил.лв.	%
"Транзитна зона" АД	гр. Варна	15	1	15	1
Общо		**15**		**15**	

Инвестиции са оценени и представени по цена на придобиване.

Няма ограничения върху притежаваните от дружеството инвестиции, заложени като обезпечения по задължения или по други причини.

4.3 Инвестиционни имоти

Обяснение	Земя	Сгради	Общо
Отчетна стойност:			
Салдо на 01 Януари 2012 г.	**10**	**520**	**530**
Постъпили		551	**551**
Излезли			
Салдо на 31 Декември 2012 г.	**10**	**1071**	**1081**
Натрупана амортизация:			
Салдо на 1 януари 2012		**47**	**47**
Амортизация за периода		47	**47**
Амортизация на излезлите			
Салдо на 31 Декември 2012 г.		**94**	**94**
Балансова стойност на 01 Януари 2012 г.	**10**	**473**	**483**
Балансова стойност на 31 Декември 2012 г.	**10**	**977**	**987**

Има ограничения върху правото на собственост на инвестиционни имоти, заложени като обезпечения по договор за финансови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	440	397

Отчетната стойност на напълно амортизираните инвестиционни имоти собственост на дружеството е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	9	9
	9	**9**

5. Материални запаси

В консолидирания счетоводния баланс в състава на материалните запаси се включват:

Вид	Текущ период	Текущ период
Суровини и материали	2208	1911
Незавършено производство	1624	2090
Продукция	4474	5403
Стоки	208	156
Предоставени аванси	73	23
Общо	**8587**	**9583**

Към 31.12.2012 г. върху материалните запаси на Групата няма учредени залози като обезпечения по задължение или по други причини.

През текущия период не е извършвана обезценка на стоково-материални запаси.

6. Вземания

	Текущ период	Предходен период
Вземания от клиенти, в т.ч.:	8928	9801
- свързани лица (Приложение 19)	62	392
- вземания за лихви и неустойки	2376	
Вземания от доставчици	203	488
Вземания от асоциирани и смесени предприятия (Приложение 19)	1300	675
Предоставени заеми, в т.ч.:	591	130
- свързани лица (Приложение 19)	555	96
Съдебни и присъдени вземания	77	609
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	93	99
- корпоративен данък	75	66
- данък върху добавената стойност	18	31
- данък върху доходите на физически лица		2
Вземания от подотчетни лица		7
Лихви по предоставени депозити		28
Вземания за лихви и неустойки		
Вземания по предоставени депозити и гаранции	18	
Други краткосрочни вземания	13	52
Общо	**11223**	**11889**

Предоставените заеми на свързани лица са договорени при следните условия:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	31.12.2012	31.12.2011
Дружества под общ контрол, чрез ключов управленски персонал				
лева	3	31.12.2013 г.	3	
лева	6	31.12.2013 г.	6	
лева	5	31.12.2013 г.	5	
лева	2	31.12.2013 г.	2	
лева	5	31.12.2013 г.	5	
лева	4	31.12.2013 г.	4	
лева	5	31.12.2013 г.	5	
лева	1	31.12.2013 г.	1	
лева	507	27.12.2013 г.	507	
лева	1	30.06.2013 г.	1	
лева	10	30.06.2013 г.	10	
лева	4	30.06.2013 г.	4	
лева	2	30.07.2013 г.	2	
			555	
Общо			**555**	

Предоставените заеми от дружеството не са обезпечени и са договорени при лихвен процент до 7 % (2011 г.: до 6 %).

Предоставените от „Пътища и мостове" ЕООД краткосрочни заеми на несвързани лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	31.12.2012	31.12.2011
			BGN '000	**BGN '000**
лева	100	24.1.2013 г.	18	
лева	16	31.12.2013 г.	16	16
лева	18	31.12.2013 г.	2	18
лева	5	31.12.2012 г.		5
лева	2	31.12.2012 г.		2
лева	5	31.12.2012 г.		5
лева	2	31.12.2012 г.		2
лева	4	31.12.2012 г.		4
лева	5	31.12.2012 г.		5
лева	8	31.12.2012 г.		8
лева	1	31.12.2012 г.		1
лева	120	31.12.2012 г.		64
Общо			**36**	**130**

Заемите не са обезпечени и са договорени при годишен лихвен процент до 6 % (2011 г.: 6 %).

Във връзка със сключени договори за кредит и договори за банкови гаранции и за предоставяне на банков кредит, е учреден залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху част от настоящите и бъдещи вземания на групата, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банката кредитор, на които дружеството кредитополучател е титуляр.

6.1 Обезценка

	Текущ период			Предходен период		
Обезценка на:	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето
Обезценка на вземания от клиенти	6626	(74)	6552	9876	(75)	9801
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	125	(48)	77	672	(63)	609
Вземания за лихви и	3126	(750)	2376			
Общо	**9877**	**(872)**	**9005**	**10548**	**(138)**	**10410**

6.2 Движението на обезценката на вземания е:

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на годината	138	169
Признати / реинтегрирани обезценки на вземания през периода	(50)	(60)
Начислена обезценка през периода	784	29
Обезценка в края на периода	**872**	**138**

7. Парични средства

	Текущ период	Предходен период
Парични средства в каса	84	159
Парични средства по текущи разплащателни сметки	119	143
Парични средства по срочни депозити	38	760
Общо	**241**	**1062**

Във връзка с получен краткосрочен банков заем от Групата е учреден първи по ред особен залог на вземане по разплащателна сметка на дружеството

кредитополучател, открита при банката кредитор, по която ще постъпи субсидия по сключен договор за безвъзмездна финансова помощ.

8. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди са както следва

Вид на разхода	Дългосрочни разходи за бъдещи периоди		Краткосрочни разходи за бъдещи периоди	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Нефинансови разходи				
- застраховки	22		106	107
- абонаменти			3	4
Общо	**22**		**109**	**111**
Финансови разходи				
- лихви по лизингови договори	127	245	118	118
- банкови такси и комисионни	11	2	3	22
Общо	**138**	**247**	**121**	**140**

9. Собствен капитал

9.1. Капитал

Капиталът на дружеството-майка е разпределен както следва:

Вид акции	*Текущ период*			*Текущ период*		
	Брой акции	*Стойност (лева)*	*Номинал (лева)*	*Брой акции*	*Стойност (лева)*	*Номинал (лева)*
Поименни акции с право на глас	91075	91075	1	91075	91075	1
Общо	**91075**	**91075**	**1**	**91075**	**91075**	**1**

Участието в акционерния капитал е както следва:

Акционер	*Текущ период*				*Предходен период*			
	Брой акции	*Стойност*	*Платени*	*% на участие*	*Брой акции*	*Стойност*	*Платени*	*% на участие*
Физически лица	91075	91075	91075	100	91075	91075	91075	100
Общо	**91075**	**91075**	**91075**	**100**	**91075**	**91075**	**91075**	**100**

9.2. Резерви

	Резерв от последващи оценки на активи	*Законови резерви*	*Резерв, свързан с изкупени собствени акции*	*Резерв, съгласно учредителен акт*	*Други резерви*	*Общо резерви*
Резерви към 01.01.2012 г.	**55**	**9**			**22032**	**22096**
Разпределение на печалба					1631	1631
Прехвърляне към неразпределена печалба	(13)					(13)
Намаления от:					245	245
Други					245	245
Резерви към 31.12.2012 г.	**42**	**9**			**23908**	**23959**

Общите резерви са формирани в резултат на разпределението на печалбата от предходни години според изискванията на Търговския закон. През отчетната 2012 г. не са формирани общи резерви, тъй като е достигнат изискуемият от Търговския закон размер.

Източник на другите резерви е балансовата печалба.

Преоценъчният резерв е формиран от преоценките на дълготрайни материални активи. Изменението на преоценъчния резерв през текущата финансова година се дължи на промени свързани с отнасяне на амортизирания преоценъчен резерв и на преоценъчния резерв на отписаните активи в печалбата от минали години съгласно СС 16 – Дълготрайни материални активи.

9.3. Финансови резултати

	Неразпределена печалба от минали години	*Непокрита загуба от минали години*	*Текуща печалба/ (загуба)*
Финансов резултат към 01.01.2012 г.	**476**		**1 666**
Разпределение на печалбата	35		(1 666)
Текуща печалба/(загуба)			617
Прехвърляне на преоценъчен резерв на дълготрайни активи	13		
Други	25		
Финансов резултат към 31.12.2012 г.	**549**		**617**

10. Отсрочени данъци

Отчетен обект	Временна р-ка към 31.12.2012 г.	Данъчен ефект към 31.12.2012 г.	Временна р-ка към 31.12.2011 г.	Данъчен ефект към 31.12.2011 г.
I. Отсрочени данъчни активи	**1852**	**186**	**1071**	**107**
1. Начислени разходи за обезщетения при пенсиониране	151	15	138	14
2. Начислени разходи за неползвани компенсируеми отпуски	220	22	258	26
3. Обезценка на вземания	872	87	138	14
4.Обезценка на имоти, машини и съоръжения	283	28	283	28
5.Провизии за гаранционно поддържане	226	23	228	23
6. Начислени доходи на физически лица	16	2	26	2
7. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	19	2		
8. Задължения в увеличение на финансовия резултат съгласно закона за корпоративното подоходно облагане	65	7		
II. Отсрочени данъчни пасиви	**8037**	**804**	**7790**	**779**
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	8037	804	7790	779

Измененията на отсрочените данъци през годината е както следва:

Отчетен обект	Временна разлика на 1 януари 2012	Възникнал през годината в консолидирания отчет за приходите и разходите	Възникнал през годината в консолидирания отчет за собствения капитал	Признат през годината в консолидирания отчет за приходите и разходите	Признат през годината в консолидирания отчет за собствения капитал	Временна разлика на 31 декември 2012
Отсрочени данъчни активи:	**107**	**84**		**(5)**		**186**
1. Начислени разходи за обезщетения при пенсиониране	14	1				15
2. Начислени разходи за неползвани компенсируеми отпуски	26			(4)		22
3. Обезценка на вземания	14	73				87
4. Провизии за гаранционно поддържане	23	1		(1)		23
5. Обезценка на дълготрайни активи	28					28
6. Начислени доходи на физически лица	2					2
7. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности		2				2
8. Задължения в увеличение на финансовия резултат съгласно закона за корпоративното подоходно облагане		7				7
Отсрочени данъчни пасиви:	**779**	**26**				**804**
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	779	26				804

Към 31.12.2012 г. и 31.12.2011 г. няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък.

През 2012 г. и 2011 г. не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

11. Задължения

	Текущ период	Предходен период
Задължения към банки, в т.ч.:	12503	7765
- до 1 година	8506	4244
Задължения по финансов лизинг, в т.ч.	2284	3418
- до 1 година	998	1124
Задължения по получени аванси, в т.ч.	2137	2737
- свързани лица (Приложение 19)	56	
Задължения към доставчици, в т.ч.:	5923	10356
- свързани лица (Приложение 19)	438	280
Задължения към асоциирани и смесени предприятия (Приложение 19)	646	336
Задължения към персонала, в т.ч.:	382	536
- начислени компенсируеми отпуски	178	211
Осигурителни задължения, в т.ч.:	122	161
- за компенсируеми отпуски	35	41
Данъчни задължения, в т.ч.:	105	124
- данък върху добавената стойност	78	118
- данък върху доходите на физическите лица	23	2
- данъци върху разходите	1	1
- местни данъци и такси		1
Задължения по получени заеми, в т.ч.:	184	281
- свързани лица (Приложение 19)	184	51
Задължения към застрахователи	46	25
Задължения към подотчетни лица	43	65
Задължения по получени депозити и гаранции	9	9
Удръжки от работните заплати	12	
Други задължения, в т.ч.:	2	62
- свързани лица (Приложение 19)		1
Общо	**24398**	**25875**

Получените от Групата дългосрочни банкови заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	31.12.2012 Дългосрочна част	31.12.2012 Краткосрочна част	31.12.2012 Общо	31.12.2011 Дългосрочна част	31.12.2011 Краткосрочна част	31.12.2011 Общо
Банкови заеми								
евро	3000	25.12.2015 г.	3 033	874	3 907	3 519	1 172	4 691
евро	780	30.07.2015 г.	964	558	1 522			
Общо:			**3 997**	**1 432**	**5 429**	**3 519**	**1 172**	**4 691**

Получените заеми са договорени при лихвен процент определен на база тримесечен EURIBOR плюс надбавка (2011 г.: тримесечен EURIBOR плюс надбавка).

В полза на банката кредитор за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти, собственост на дружеството (Приложение 4.1 и 4.3);
- Особен залог върху движимо имущество, собственост на дружеството (Приложение 15).

Съдлъжник по получените дългосрочни банкови заеми на дружеството кредитополучател е дружество – майка.

Краткосрочната част на посочените по – горе дългосрочни заеми е представена в отчета за финансовото състояние като "Краткосрочна част на дългосрочните заеми".

Получените от Групата краткосрочни заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	31.12.2012 BGN'000	31.12.2011 BGN'000
Банкови заеми				
евро	1000	25.06.2013 г.	1 953	1 953
евро	970	08.07.2013 г.	1 757	132
евро	620	30.06.2013 г.	1 209	
лева	6300	25.04.2013 г.	506	
лева	2000	22.05.2013 г.	604	
евро	500	25.01.2013 г.	978	973
лева	160	31.07.2013 г.	67	
			7 074	**3 058**
Други заеми				
лева	75	14.06.2012 г.		75
лева	57	11.4.2012 г.		57
лева	48	28.4.2012 г.		78
лева	25	17.2.2012 г.		12
				222
Общо:			**7 074**	**3 280**

Получените краткосрочни банкови заеми са договорени при лихвен процент:

- определен на база тримесечен EURIBOR плюс надбавка (2011 г.: тримесечен EURIBOR плюс надбавка);
- едномесечен SOFIBOR плюс надбавка (2011 г. : едномесечен SOFIBOR плюс надбавка);
- фиксиран лихвен процент.

За обезпечение на задълженията по получените краткосрочни банкови заеми са учредени:

- Договорни ипотеки на недвижими имоти и инвестиционни имоти, собственост на дружеството (Приложения 15 и 16);

• Особен залог по реда на Закона за особените залози върху имоти, машини и съоръжения (Приложение 15)

• Първи по ред особен залог на вземане по разплащателата сметка на клиента открита при кредитора, по която ще постъпи субсидия по договор за безвъзмездна финансова помощ;

• Залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху всички вземания на „Пътища и мостове" ЕООД, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банката, на които кредитополучателят е титуляр;

• Договорна ипотека на недвижими имоти, ведно с всички подобрения и приращения в имота, собственост на свързано лице;

- Особен залог върху машини, съоръжения и транспортни средства, собственост на свързани лица.

Като задължения по получени краткосрочни банкови заеми са представени и задължения за лихви в размер на 7 хил.лв. (31.12.2011 г.: няма).

Другите получени заеми, по които дружеството има задължения към 31.12.2011 г. са договорени при лихвен процент до 7 % и не са обезпечени.

12. Провизии, условни активи и условни задължения

12.1. Провизии за пенсии

В консолидирания счетоводен баланс в балансовата статия „Провизии за пенсии и други подобни задължения" са представени провизиите за пенсии в размер на 147 хил.лв.(31.12.2011 г.: 135 хил.лв.)

Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение на Групата за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Задължение към персонала при пенсиониране на 1 януари	**135**	**113**
Разход, признат в консолидирания отчет за приходите и разходите за периода	38	34
Плащания през периода	(26)	(12)
Задължение към персонала при пенсиониране към 31 декември	**147**	**135**

12.2. Други провизии и сходни задължения

В счетоводния баланс на реда „Други провизии и сходни задължения" са посочени начислените провизии за договорни задължения по повод поети ангажименти за гаранционно обслужване на завършени обекти. Групата е заделила провизии по договори за строителство в размер на 226 хил.лв. за бъдещи разходи за гаранционно обслужване (31.12.2011 г.: 228 хил.лв.)

Изменението на признатото в счетоводния баланс задължение на дружеството са начислени други провизии е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Провизии за гаранционно обслужване, в т.ч.:		
В началото на периода	135	113
Признати през периода		
Признати/реинтегрирани през периода	(48)	(50)
Възникнали през периода	76	72
В края на периода	**163**	**135**

Няма несигурности относно разположението във времето на провизиите и размера на бъдещите изходящи парични потоци.

12.3 Условни активи и пасиви

12.3.1. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Гаранции

По сключен рамков договор за банкови гаранции и предоставяне на банков кредит, банката приема да издава банкови гаранции в полза на Групата и/или на свързано лице. Договорът има срок на валидност до 31.12.2018 г. Издадените в полза на Групата банкови гаранции към 31.12.2012 г. са в размер на 25 хил. лв.

Групата е сключила и рамков договор за банкови гаранции и предоставяне на банков кредит, по който банката приема да издава банкови гаранции единствено в полза на дружество от групата. Договорът има срок на валидност до 31.12.2018 г.

Към 31.12.2012 г. са издадени банкови гаранции в полза на държавни институции във връзка с участие в обявени обществени поръчки със срок от 3 до 60 месеца. В случай на плащане от страна на банката по гаранцията, стойността на същата се възстановява до първоначалния размер.

Предоставени обезпечения

За обезпечаване на задължения по получени банкови кредити, са учредени ипотеки на недвижими имоти, особени залози на движимо имущество и вземания (Приложения 4.1 и 4.3).

Предоставените от Групата обезпечения са само на дружества от Групата. Не са предоставени гаранции или обезпечения на трети лица (Приложение 11).

12.3.2. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица

Дружествата от Групата и свързани с тях лица са съдлъжници и/или са предоставили обезпечения по получените банкови заеми и/или финансов лизинг (Приложение 11).

13. Финансирания и приходи за бъдещи периоди

	Текущ период	Предходен период
Финансиране за дълготрайни активи признато в счетоводния баланс на 01 януари		
Получено финансиране за дълготрайни активи през периода	513	
Признато финансиране за дълготрайни активи през периода	(4)	
Финансиране за дълготрайни активи признато в счетоводния баланс на 31 декември	**509**	

През 2012 г. е получено финансиране по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 г. въз основа на договор за безвъзмездна финансова помощ. Към края на текущия отчетен период договарящият орган (ИАНМСП) не е предоставил на Групата одобрената финансова помощ в пълен размер. Във връзка с получен краткосрочен банков заем върху вземането на „Пътища и мостове" ЕООД от договарящия орган е учреден особен залог.

За 2012 г. Групата няма неизпълнени условия, свързани с получените дарения. Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените дарения.

14. Нетни приходи от продажби

Нетни приходи от:	Текущ период	Предходен период
Строителна дейност	24647	34637
Производствена дейност	455	2511
Търговска дейност	2561	4410
Услуги	1076	577
Наеми	614	726
Общо	**29353**	**42861**

15. Други приходи

Другите приходи включват:	Текущ период	Предходен период
Продажби на дълготрайни активи	890	663
Продажби на материали	155	66
Приходи от финансирания	4	
Възстановена обезценка на вземания	28	60
Присъдени лихви по съдебни дела	2	88
Реинтегрирана провизия за задължения	20	164
Отписани задължения	108	4
Получени обезщетения	369	35
Излишъци от активи	186	416
Глоби и неустойки	3043	14
Други приходи	12	36
Общо	**4817**	**1546**

Като приходи от финансирания през 2012 г. са отразени амортизациите на дълготрайни активи закупени със средства от получена през 2012 г. безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма за закупуване на машини и съоръжения.

Разходи за придобиване на активи по стопански начин включват:

	Текущ период	Предходен период
Материали	449	562
Сгради	928	
Съоръжения	101	
Машини и оборудване		10
Общо:	1478	572

16. Разходи

	Текущ период	Предходен период
1. Разходи за суровини и материали, в т.ч.:	12494	20709
- основни суровини	7215	14622
- спомагателни материали	1278	1907
- горива, смазочни материали и енергия	3212	3491
- вода	41	33
- резервни части	352	480
- охрана на труда	3	37
- други	393	139

	Текущ период	Предходен период
2. Разходи за външни услуги, в т.ч.:	8602	9130
- услуги от подизпълнители	6372	5192
- наеми	491	809
- механизация	338	627
- разходи за комуникации	88	76
- реклама	15	15
- разходи за транспорт	64	794
- поддръжка и ремонт на активи	157	178
- консултантски и одиторски услуги	24	40
- проектантски услуги	32	100
- застраховки	183	164
- абонаменти	5	2
- охрана	452	498
- такси за услуги	34	107
- депониране на отпадъци	5	51
- куриерски услуги	7	14
- комисионни възнаграждения	31	9
- други	304	454

	Текущ период	Предходен период
3. Други разходи, в т.ч.:	3816	6776
- разходи за командировки	526	1094
- балансова стойност на продадени активи	2807	5196
- провизии	76	119
- данъци и такси	282	259
- представителни разходи	15	9
- отписани вземания	14	3
- дарения	3	4
- брак на активи	16	39
- пътни разходи		1
- глоби и неустойки към доставчици	36	12
- други	41	40

17. Доходи на персонала

Разходите за работни заплати са съгласно трудови договори и вътрешни правила за работна заплата. В състава на разходите за заплати и социално осигуряване се включват и начислените разходи за неползвани компенсируеми отпуски, дължимите социални и здравни осигуровки върху тях, както и дължими обещетения по

повод предстоящо пенсиониране на част от персонала.

За 2012 г. списъчният състав на персонала в Групата е 537 работници и служители (31.12.2011 г.: 642 работници и служители)

18. Финансови приходи и разходи

	Текущ период	Предходен период
I. Финансови разходи		
1. Разходи за лихви, в т.ч.:	706	579
- свързани с предприятия от група	41	
2. Отрицателни валутни разлики	4	4
3. Други финансови разходи	148	149
Общо	**858**	**732**
II. Финансови приходи		
1. Приходи от лихви	56	41
2. Приходи от участия	1	
Общо	**57**	**41**

19. Разходи за данъци върху печалбата

	Текущ период	Предходен период
Текущ разход за данък	133	156
Изменение на отсрочени данъци в Отчета за приходите и разходите, нето	(53)	48
Разходи за данъци от печалбата	80	204

Счетоводната печалба на Групата за 2012 г. и 2011 г. е изцяло от обичайна дейност. През текущия и предходния отчетен период Групата не е отчела извънредни приходи и разходи.

19. Свързани лица

Свързаните лица, при които е налице контрол и тези, с които Групата има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

Свързани лица	**Вид на свързаност**
"Пътища и мостове - ПРО" ООД	Асоциирано дружество
"ПИМ Агро" ООД	Асоциирано дружество до 04.08.2011 г., а след тази дата дружество косвено притежание на управленски персонал
"Пътно поддържане - Велико Търново" ООД	Дъщерно дружество до 21.12.2012 г., а след тази дата асоциирано дружество
ДЗЗД "Хелиос ПМ"	Съвместно дружество
ДЗЗД "Пътища Хитрино"	Асоциирано дружество
ДЗЗД "Североизток груп"	Асоциирано дружество
"Варненски бряг" АД	Общо управление, чрез ключов управленски персонал
ЕТ "РИК-Росен Колелиев"	Общо управление, чрез ключов управленски персонал
"Инжконсулт" ЕООД	Косвено притежание на управленски персонал
"Инжконсултпроект" ООД	Косвено притежание на управленски персонал
"Асус" ООД	Косвено притежание на управленски персонал
"Санди 95" ЕООД	Общо управление, чрез ключов управленски персонал
Сашо Боев	Управител на дружество от групата
Росен Колелиев	Ключов управленски персонал на дружеството майка
Ганка Колелиева	Близък член на семейството на ключов управленки персонал

Съставът на ключовия ръководен персонал е оповестен в Приложение 1 към финансовия отчет на дружеството.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

	Текущ период	Предходен период
а) Продажба на стоки и услуги		
„Пътища и мостове – ПРО" ООД	1602	2224
ДЗЗД „Североизток груп"	5144	
ДЗЗД „Пътища Хитрино"	1495	
ДЗЗД „Хелиос ПМ"	61	
„Пим Агро" ООД		1
„Варненски бряг" АД	1	2
„Инжконсулт" ЕООД	280	387
„Инжконсултпроект" ООД	31	38
ЕТ „РИК – Росен Колелиев"		67
„Асус" ООД	298	56
„Санди 95" ЕООД	64	10

	8976	2785
б) Предоставени заеми		
ЕТ „РИК-Росен Колелиев"	635	
„Инжконсултпроект" ООД	12	
"Инконсулт" ЕООД		64
„Асус" ООД	9	
	656	**64**
в) Възстановени предоставени заеми		
ЕТ „РИК-Росен Колелиев"	128	
„Асус" ООД	10	
"Инконсулт" ЕООД	64	
„Варненски бряг" АД	25	13
	227	**13**
г) Лихви по предоставени заеми		
„ПИМ Агро" ООД	4	
„Асус" ООД	2	
„Варненски бряг" АД	1	
	7	
д) Получени заеми		
„Варненски бряг" АД		100
Ганка Колелиева	8	
Росен Колелиев	38	
„Инжконсултпроект" ООД	120	
	166	**100**
е) Изплатени заеми		
„Варненски бряг" АД		100
		100
ж) Лихви по получени заеми		
„Варненски бряг" АД		1
ЕТ „РИК-Росен Колелиев"	1	
ДЗЗД „Североизток груп"	19	
„Инжконсултпроект" ООД	4	
	24	**1**
з) Закупуване на стоки и услуги		
„Пътища и мостове – ПРО" ООД	2336	1819
„Инжконсулт" ЕООД	180	450
„Инжконсултпроект" ООД	24	123
ЕТ „РИК – Росен Колелиев"	5	

„Асус" ООД	830	629
„Пим Агро" ООД	96	89
„Санди 95" ЕООД	571	247
	4042	**3357**

Салдата, произтичащи от сделки със свързани лица са следните:

Вземания от свързани лица	Текущ период	Предходен период
„Пътища и мостове – ПРО" ООД, в т.ч.	947	675
- по продажби		608
- от дивиденти		67
- закупуване на финансови активи	947	
„Пим Агро" ООД, в т.ч.	66	72
- по продажби	49	72
- по предоставени заеми	17	
ДЗЗД „Пътища Хитрино"	150	
- по продажби	150	
ДЗЗД „Североизток груп"	159	
- услуги	159	
ДЗЗД „Хелиос ПМ"	44	
- по продажби	44	
„Варненски бряг" АД, в т.ч.:	1	2
- по предоставени заеми		
- по продажби	1	2
ЕТ „РИК – Росен Колелиев" , в т.ч.	513	80
- за продажби	6	80
-по предоставени заеми	507	
„Инжконсулт" ЕООД, в т.ч.:	6	265
- по предоставени заеми		64
- по продажби	6	201
„Асус" ООД, в т.ч.:	31	59
- по продажби		27
- по предоставени заеми	31	32
„Санди 95" ЕООД, в т.ч.:		10
- по продажби		10
Общо	**1917**	**1163**

Задължения към свързани лица	Текущ период	Текущ период
„Пътища и мостове – ПРО" ООД, в т.ч.	221	336
- за покупки	221	336

„Пим Агро" ООД, в т.ч.		12
- за покупки		12
ЕТ „РИК – Росен Колелиев" , в т.ч.	7	
- за покупки	7	
„Варненски бряг" АД, в т.ч.:		1
- за покупки		1
„Инжконсултпроект" ООД, в т.ч.:	192	79
- за покупки	72	78
- получени заеми	120	
- за застраховки		1
"Пътно поддържане - Велико Търново" ООД	185	
- покупки	185	
„Асус" ООД, в т.ч.:	41	55
- за покупки	41	55
„Инжконсулт" ЕООД, в т.ч.:	281	130
- за покупки	225	130
- получени аванси	56	
ДЗЗД „Североизток груп", в т.ч.:	240	
- получени заеми – главница	222	
- лихви по получени заеми	18	
„Санди 95" ЕООД, в т.ч.:	93	4
- за покупки	93	4
Росен Колелиев, в т.ч.:	56	
- получени заеми	56	
Ганка Колелиева, в т.ч.:	8	
- получени заеми	8	
Сашо Боев, в т.ч.:		51
- за получени заеми		51
Общо	**1324**	**668**

20. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

През 2012 г. не е извършвана промяна на приблизителните счетоводни стойности, която оказва значителен ефект през текущия период или се очаква да окаже значителен ефект през бъдещи периоди.

21. Събития, настъпили след датата на финансовия отчет

Няма събития, настъпили между датата на финансовия отчет и датата, на която финансовия отчет е одобрен за публикуване, които следва да бъдат оповестени.

Консолидираният финансов отчет е официално одобрен за публикуване от Съвета на директорите на "Пътища и пътни съоръжения" АД с Протокол от 20.05.2013 г.